

PLÁN PÉČE PRO PŘÍRODNÍ PAMÁTKU LÍTOŽNICE NA OBDOBÍ 2000 - 2009

zpracoval Ing. Petr Adamec

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 _____ 18/

1. ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE

Název území: Lítožnice

Kategorie: přírodní památka

Datum vyhlášení: Vyhl. NVHLM Praha ze dne 4. 7. 1988

Okres: Praha

Katastrální území: Dubeč

Parcelní čísla: 1552 až 1570, 1572 až 1575, 1577 až 1580, 1597 až 1599, 1601, 1872

Vlastníci, nájemci (uživatelé):

rybníky užívá nyní Lišno s.r.o., rybáři, Konopiště 24, sádky - Benešov, 256 01 dříve Státní rybářství Benešov

Seznam vlastníků a nájemců je uložen na AOPK, stř. Praha, je však již neaktuální.

Celková výměra: 27,99 ha

Výměra nelesní části (mimo LHP): 22,5864 ha

---

2. HLAVNÍ PŘEDMĚT (MOTIV) OCHRANY

Soustava rybníků a přilehlých luk, zalesněné svahy údolí. Hnízdiště a tahová zastávka ptactva, refugium drobných obratlovců (obojživelníci), důležitý krajinný prvek.

---

3. CÍL OCHRANY

Udržení příznivých podmínek pro ornitofaunu.

Zachování a restituce vlhkomilných rostlinných společenstev, udržení a popřípadě vytvoření odpovídajících podmínek pro rozvoj populací významných rostlinných druhů.

4. CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ ve vztahu k hlavnímu motivu ochrany

ZCHÚ je zajímavé jako krajinný prvek s pestrou paletou druhů spíše běžných.

Z hlediska botanického významné rákosiny, které přecházejí do společenstev vysokých ostřic a blatouchových luk, na svazích lesní výsadby, pouze na úpatích fragmenty černýšové dubohabřiny. Významné druhy kosatec žlutý, prvosenka jarní a brčál menší dokresluji botanickou zajímavost.

Z hlediska ornitologického je území trvale sledovanou lokalitou, pravidelně se zde provádí mapování. Významnější druhy jsou doloženy v době tahu a přechodně (např. potápka roháč, slavík modráček, vzácné druhy bahňáků). Trvale se vyskytují spíše druhy mizející, ale ne vysloveně ohrožené. Hnízdí zde moták pochop (až 3 páry - souvisí s celkovým šířením druhu), čejka chocholatá, strnad rákosní, všechny cvrčilký, kopřivka obecná, potápka malá, moudivláček lužní atd.

Bohatá lokalita obojživelníků (skokani zelený a hnědý). Zalesněné svahy zahrnutý do ZCHÚ spíše z důvodu arondace.

---

5. ZÁSADNÍ VLIVY LIDSKÉ ČINNOSTI V MINULOSTI

Lesní svahy převážně druhotné zalesnění, často nevhodné (borovice černá, dub červený). Zbytek ovocného sadu je dost zpustlý a zarostlý. Celkově jsou lidské vlivy v minulosti spíše ku prospěchu hlavního motivu ochrany.

---

6. VLIVY SOUČASNOSTI A MOŽNÁ RIZIKA DALŠÍHO OHROŽENÍ

Vlhké louky mají tendence zarůstat. Z hlediska ornitologického představuje určitý negativní vliv úloha mysliveckého združení (lokalita je centrem honitby a je intenzivně využívána k polodivokému chovu kachen a lovu, jsou stále stížnosti na rušení v hnízdní době) a dále přílišná rybí osádka.

Z hlediska botanického by bylo vhodné častější letnění rybníků.

Hlavním rizikem ohrožení v budoucnu může být zástavba okolních pozemků a snahy o komerční využití lokality.

---

7. VYMEZENÍ ÚZEMNÍCH JEDNOTEK z hlediska potřeb asanačních a regulačních zásahů a jejich přibližná výměra

Vymezené územní jednotky jsou zakresleny v příložené mapě měř. 1 : 5.000.

V zásadě je možno rozčlenit plochu celé rezervace dle typu stanoviště a potřebných převládajících zásahů do 4 základních územních jednotek:

1. Rybníky a tok včetně břehů

Rybníky a tok Říčanského potoka včetně břehů celková výměra cca ha.
k.ú. Dubeč pč: 1572,1573,1574,1575,1597,1598,1598,1599,1872,

2. Vlhké louky

travní porosty v nivě potoka
celková výměra cca 2,7 ha.
k.ú. Dubeč pč: 1577, 1560

3. Zpustlý sad

Zpustlý sad ve východní části území.
k.ú. Dubeč pč: 141 č.

4. Lesní porosty

Výměra: cca 1,6 ha.
k.ú. Dubeč pč: 47, 49č., 782
Výměry ploch jsou jen orientační odhady.

---

8. POROSTNÍ VYMEZENÍ CHÚ A ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU POROSTŮ

Lesní porosty na lesním půdním fondu patří do LZ Zbraslav, lesní správa Říčany, Újezd n. L. Do rezervace zasahují porosty (porostní skupiny) 1 B 0 až 5 a 1C1č, 1C2 a 1C3.

Rozbor současného stavu porostů a návrhy způsobu hospodaření v lesních porostech v rámci rezervace jsou uvedeny ve zpracovaném a schváleném LHP. Celkový stav porostů hje spíše dobrý a stabilní.

V tomto plánu je navrženo jen s mírnými pěstebními zásahy. Z neplánovitých lesnických opatření by bylo vhodné odstraňování souší.

---

9. NÁVRHY PRAKTICKÝCH OPATŘENÍ A HOSPODAŘENÍ VE STANOVENÝCH ÚZEMNÍCH JEDNOTKÁCH

1. Rybníky a tok potoka včetně břehů

Charakteristika ploch

Rybníky a tok Říčanského potoka včetně břehů. Břehy jsou tvořeny často rákosinami. Jde o vlastní chráněný fenomén.

Návrh opatření

Pečovat o dobrý stav břehových porostů. Proschlý topol v severní části možno skácet, dub na hrázy prořezat (zdravotní řez-odstranění suchých částí koruny). Břehový porost ve východní části území by bylo vhodné dotvořit keřovou hradbou, která by oddělovala rybníky od polí (šíře cca 3 m, délka cca 450 m, skladba skoro libovolná-domácí druhy, nejlépe keřové vrby). Citlivá dosadba by prospěla i pomístně na jiných místech břehů.

Rákosové porosty by bylo vhodné pravidelně udržovat zimním sekáním (alespoň jednou za cca 3 roky, zásadně po zamrznutí z ledu, aby nedošlo k narušení oddenků)-rákosiny zhoustnou, třeba sledovat vývoj.

Je nutné se po dohodě s mysliveckým združením pokusit omezit vstup myslivců a rušení ptáků psy a střelbou alespoň v hnízdní době a pravidelně toto kontrolovat, stejně jako dodržování platné legislativy ze strany myslivců. Po dohodě s uživatelem rybníků by bylo žádoucí časté letnění rybníků nebo udržování na nízké vodě (nejlépe každé 3 roky jeden rybník tak, aby byl stále jeden letněn). Je zcela nutné zamezit v hnízdní době pohybům hladin rybníků aby nedocházelo k ničení snůšek především bahňáků. Dále by bylo vhodné po dohodě s uživatelem snížit rybí osádku, aby zbylo víc potravy na ptáky.

2. Vlhké louky

Charakteristika ploch

Jde o ostřicové a blatouchové louky spíše pomístně, jsou mírně utlačovány ruderály (kopřiva).

Návrh opatření

Bylo by žádoucí dbát na sekání nejlépe v letním období.

3. Zpustlý sad

Charakteristika ploch

Starý sad mírně zarostlý plevelnými keři a výmladky a semenáči ovocných stromů, část stromů je již mrtvých.

Návrh opatření

Nežádoucí plevelné dřeviny a mrtvá torza vyřezat. Plochu sadu pravidelně sekat (opatření však není ve prospěch chráněného fenomenu nezbytné).

4. Lesní porosty

Charakteristika ploch

Zalesněné plochy ZCHÚ.

Návrh opatření

Bez návrhu, ošetřeno v LHP.

Návrh opatření v celém území

Bylo by vhodné odstranit drobné černé skládky (jde spíše o jednotlivé odpadky v celé ploše).

---

10. NÁVRHY NA DOPLNĚNÍ OZNAČENÍ A VYMEZENÍ HRANIC

Rezervace bude třeba zřejmě nově zaměřit a ujasnit výměry parcel ležících v ZCHÚ.

Rezervace již není v terénu označena pruhy na stromech, v bezlesé části pruhovým značením na kůlech a úředními tabulemi v dostatečné hustotě. Bylo by vhodné toto značení doplnit a obnovit.

Nebylo by vhodné uvažovat o změně hranic území.

---

11. NÁVRHY NA OPATŘENÍ K VĚDECKÉMU A KULTURNĚ VÝCHOVNÉMU VYUŽITÍ

V této maloplošné převážně nelesní rezervaci, se naskýtají určité možnosti účelového studia vývoje rostlinných společenstev pod vlivem různých typů managementu a užívání pozemku.

Pravidelné mapování ptáků v hnízdní době již probíhá, také sledování za tahu a průběžné kontroly včetně častých odchyťů a kroužkování. Jinak by nebyla vhodná příliš velká reklama, která by zvýšila návštěvnost v hnízdní době. A bylo by vhodné chránit loklitu před návštěvností.

---

12. PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY

a) Jednorázové

Zaměření ..... 70 000 Kč

Asanační a zdravotní probírky v břehových porostech..... 10 000 Kč

Výsadby a dosadby břehových porostů vč. sađebního materiálu..... 70 000 Kč

Vyčištění území od černých skládek a odpadků (včetně odvozu) ..... 7 000 Kč

Vyřezání nežádoucích dřevin v sadu ..... 20 000 Kč

Údržba značení a vysvětlující tabule ..... 11 000 Kč

C e l k e m : 188 000 Kč

b) Průběžné (roční)

Pravidelné odstraňování nežádoucích dřevin,

náletu a ruderálních druhů .....5 000 Kč

Údržba rákosin kosením..... 7 000 Kč

Údržba značení a vysvětlující tabule .....2 000 Kč

Kosení vlhkých luk .....15 000 Kč

Kosením sadu.....15 000 Kč

C e l k e m : 44 000 Kč

---

13. NAVRŽENÉ ZÁSAHY REALIZUJE:

Plán péče realizují pověřené právnické a fyzické osoby na základě uzavřených hospodářských smluv, případně vlastníci či nájemci pozemků.

---

14. KONTROLU REALIZACE PLÁNU PROVEDE:

OŽP MHMP

---

15. ODBORNÉ SLEDOVÁNÍ ZMĚN v souvislosti s provedenými zásahy zajistí:

OŽP MHMP a AOPK ČR středisko Praha

---

16. POUŽITÉ PODKLADY

Rezervační kniha PP Litožnice

Inventarizační průzkumy

navržená metodika managementu o ZCHÚ

Aktuální terénní šetření

MHMP00ZX9LH

Magistrát

hlavního města Prahy

odbor životního prostředí

podle rozdělovníku

Váš dopis/ze dne

Naše značka

MHMP/43226/99/VIII/384/00/Pav

Vyřizuje/linka

Ing. Pavlík / 4427 *fp*

Praha

14.4.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že OŽP MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní památku Lítožnice**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.5/1988 Sb. NVP z 4.7. Plán péče je schválen na období deseti let.

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánská nám. 2
Praha 1

Kateřina Vaculová
Ing. Kateřina Vaculová
vedoucí odboru

Přílohy: plán péče

Co: odbor správy majetku MHMP

Lesy ČR, s.p., lesní závod Konopiště, Želinská 12, 256 01 Benešov

Pozemkový fond ČR, U Topíren 2, 170 41 Praha 7

Lišno s.r.o., Konopiště 24, 256 01 Benešov u Prahy

Státní statek hl. m. Prahy, Holečkova 8, 150 64 Praha 5

Václav Syrovátka, V. Kovářka 376, 190 00 Praha 9 - Běchovice

Antonín Majer, Míkova 38, 107 00 Praha 10

Ing. Miroslav Krátoška, Na lázeňce 461, 100 00 Praha 10

Marie Kopecká, Ke Kolodějům 17, 190 00 Praha 9 - Běchovice

Eva Vaňátová, Bubenečská 17, 160 00 Praha 6

Martin Barotek, Šimůnkova 1594/10, 180 00 Praha 8

František Pardubský, K Běchovicům 140, 190 00 Praha 9

Jana Kopáčová, Rytířova 776, 140 00 Praha 4

Ing. Michal Barotek, Eledrova 44, 180 00 Praha 8

AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, Praha 1

AOPK ČR, Kališnická 4-6, Praha 3

odd. VII

spis

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:
Řásnovka 8
110 01 Praha 1Telefon:
(*)2448 1111
2448 + linkaFax: 232 26 29
IČO: 064 581Bankovní spojení:
První městská banka
Malé nám. 11, Praha 1